

POLONYA'DA TÜRKİYE İMAJI YENİLENMELİ

Hazırlayan: TÜRSAB Ar-Ge Departmanı,

Türkiye, Polonya'da yakın tarihlere kadar bir tatil destinasyonu olarak tanınmıyordu. Türkiye bu anlamda ucuz ya da orta kalitede hizmet verilen, iklimi tatil yapmaya elverişli bir tatil beldesi olarak yeni yeni algılanmaya başlandı. Tur fiyatlarının uygunluğu, bol alternatiflerin sunulması Türkiye'yi bu pazarda cazip kılabilecek özellikler. Bununla birlikte, benzer ürünler sunan Yunanistan, İspanya, Tunus, Mısır gibi rakipler de bu pazardan daha fazla pay alabilmek için yoğun çaba harcıyor. Turizm uzmanlarına göre, Türkiye Polonya'daki zayıf imajının güçlendirilmesi için kısa vadede kaliteli turizm ürünleri sunan bir tatil beldesi olarak tanıtılmalı. Orta vadede ise başta İstanbul olmak üzere Türkiye'nin inanç, golf, kültür, doğa ve sağlık gibi ürün çeşitlerinin tanıtılması ile pazar payı yükseltilebilir. Polonya-Türkiye arasında yalnızca tarifeli uçuşlar var ve maliyetler yüksek. Bu nedenle tur operatörleri tarafından İstanbul'un tercih edilmediğini belirten uzmanlar, İstanbul ağırlıklı tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmesi gerektiğinin altını çiziyorlar.

Varşova' da Türkiye Tanıtım Etkinliği

3 Mart 2006 tarihinde Polonya'nın Varşova kentinde T.C. Varşova Kültür ve Tanıtma Müşavirliği, TÜRSAB ve THY katkılarıyla "One Country Two Continents and Thousand Colors" isimli Türkiye tanıtım etkinliği düzenlendi. 80'e yakın Polonyalı seyahat acentası ve basın mensuplarının katıldığı toplantıda genel olarak Türkiye turizmi, Türkiye-Polonya turizm ilişkileri, Türkiye'nin kültür, alışveriş, inanç, kongre ve incentive turizmi potansiyeli, THY'nin İstanbul-Varşova hattına ilişkin konuşmalar gerçekleştirildi.

Türkiye-Polonya Turizm İlişkileri

2003 yılından bu yana bu ülkeden gelen ziyaretçi sayısında düzenli bir artış sözkonusu. Geçtiğimiz yıl ise yüzde 2,10 oranında bir artış yaşanarak ziyaretçi sayısında 419 bin 475 kişiye ulaşıldı.

Ülkemizi Ziyaret Eden Polonyalılar'ın Sayısı							
	Yıllar					Değişim Oranı %	
MİLLİYET	2006	2007	2008	2009	2010	09/08	10/09
POLONYA	190 774	276 743	397 682	419 475	428 275	5.48	2.10

Kaynak: TC Kültür ve Turizm Bakanlığı

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2001 yılında Polonyalılar'ın yüzde 49,10'u ülkemizi gezi & dinlenme amacıyla ziyaret etmiş. Onu yüzde 10,91'lik payla kültür amaçlı ziyaretler izliyor. Toplantı ve konferans için gelenlerin oranı ise yüzde 8,08.

Konaklama İstatistikleri'ne göre ise Polonyalılar en fazla Antalya'yı tercih ediyorlar. Onu sırasıyla İstanbul ve Nevşehir izliyor.

Polonyalılar'ın Geliş Nedenleri 2001	%
Gezi&eğlence	49,10
Kültür	10,91
Toplantı&konferans	8,08
Görev	7,42
Yakınları Ziyaret	3,09
Sağlık	2,10
Ticari ilişkiler&fuar	1,76
Alışveriş	1,58
Diğer	15,97
Toplam	100,00

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Polonyalıların En Fazla Konakladıkları İller-2006		
İller	%	
Antalya	31 019	33,2
İstanbul	20 437	21,9
Nevşehir	16 966	18,2
İzmir	9 015	9,7
Muğla	7 485	8,0
Diğer	8 469	9,1
Toplam	93 391	100

Kaynak: TC Kültür ve Turizm Bakanlığı

Varşova Müşavirliği'nden verilen bilgiye göre Polonya'da Türkiye'nin en popüler tatil bölgesi Antalya-Alanya. Antalya'yı Marmaris, Bodrum ve Side izliyor. Kent turizmi olarak ise bireysel ya da küçük gruplarla İstanbul'a talep gözleniyor. Paket seyahatlerde ise son yıllarda Kapadokya ve Denizli bölgesine ilginin olduğu belirtiliyor.

Gene aynı kaynaktan verilen bilgiye göre Türkiye'nin Pazar payı, toplam yurtdışı çıkışlar ele alındığında yüzde 0,5, uçak ile yapılan yurtdışı çıkışlarda ise yüzde 5 olarak değerlendiriliyor.

Polonyalılar'ın ortalama yurtdışı harcamaları yaklaşık 300 dolar civarında iken, Türkiye'de 525 dolar civarında harcama gerçekleştiriyorlar.

Polonya'da Turizm Sektörünün Gelişimi

1990'lı yıllara kadar devlete bağlı birkaç seyahat acentası ve tur operatörleriyle hizmet veriliyordu. 1990'dan sonra sınırlı elemanlarla hizmet vermeye başlayan birçok özel seyahat acentası kurulmaya başlandı. Bunlardan bazıları yalnızca iç pazarda hizmet verirken, diğerleri yabancı tur operatörleriyle çalışmaya başladı. 1996'dan itibaren Neckermann Almanya, TUI Almanya, Ving of Scandinavia gibi dev tur operatörlerinin pazara girmesiyle birlikte sektör hızla değişmeye başladı. Nitekim bu devlerin günümüzde Polonya'nın hava taşımacılığının yüzde 70'ini kapsadığı söyleniyor. Çeşitli kaynaklardan alınan bilgiye göre halihazırda 5 kişiden daha fazla eleman çalıştıran kuruluşların sayısı ancak 700'ler civarında. Bununla birlikte, bunların yalnızca üçte ikisi Polonya Turizm Oda'sına üye ve buraya üyelik acenta seçiminde güvenilir olması açısından önemli bir rol oynuyor.

Turizm Bakanlığı Bulunmuyor

Turizm sektörü, Polonya'da Ekonomi, Çalışma Bakanlığı'na bağlı bir departman olarak yürütülüyor. 2001-2006 yıllarını kapsayan turizmin geliştirilmesine yönelik Hükümet programında turizm sektörü, ülkenin ekonomik ve sosyal gelişimine katkı sağlayan, işsizliğin önlenmesine engel olabilecek en önemli endüstrilerden biri olarak vurgulanıyor. Turizm ürünlerinin geliştirilmesi, diğer pazarlarda rekabet gücünün artırılması, turizm yönetiminde modernleşme bu stratejilerden yalnızca birkaçı.

Avrupa'nın en önemli turistik destinasyonlarından biri olan Polonya 1999-2000 yılları arasında Dünya Turizm Örgütü tarafından belirlenen "En Büyük 10 Destinasyon" içinde yer alırken, o tarihten sonra yaşadığı ciddi kayıplarla 2004 yılında 15. sıraya kadar geriledi. Bununla birlikte uzmanlar, ülkenin AB üyeliğiyle birlikte turizm endüstrisinde ciddi gelişmeler kaydedeceği görüşündeler.

Polonya İstatistik Ofisi'nden alınan bilgiye göre ülkeyi 2005 yılında 64.6 milyon yabancı ziyaret etti. Bunlardan 15 milyon 200 bini en az bir gece konaklamalı turist iken, gerisi günübirlik ziyaretçilerden oluşuyor. Yabancı ziyaretçi sayısı bir önceki yıla göre yüzde 6.4 oranında artış göstermekle birlikte 89 milyon kişinin ziyaret ettiği zirve yıl olan 1999 yılı hala yakalanabilmiş değil.

Polonya turizm otoritelerine göre 2007 yılında 16.8 milyon turist ağırlanacak. Aynı yıl gene Almanya yüzde 6.2'lik payıyla ilk sırada yer alırken, yüzde 5.1 ile Rusya Polonya için ikinci Pazar olacak.

Almanya Önemli Bir Pazar

Polonya'ya giden ziyaretçi sayısının yarısından fazlasını Almanlar oluşturuyor. Bu pazarda son yıllarda yaşanan daralmayla birlikte Polonya turizmi de ciddi kayıplar vermeye başlamış. Bununla birlikte 2005 yılında Almanya pazarı yeniden güç kazanarak 2004 yılına göre yüzde 6.5 oranında artış yaşamış. Ülkenin diğer önemli pazarı ise Çek Cumhuriyeti. Onu Ukrayna ve Slovakya izliyor.

2001 yılı gerek ekonomik gerileme, gerekse 11 Eylül olaylarının etkisiyle Polonya turizm endüstrisi için kötü bir dönem olarak görülüyor. Pazar ancak 2002 yılının ikinci yarısından sonra toparlanmaya başlıyor.

Dış kaynaklı turizm gelirinin 5.8 milyar dolar olduğu 2004 yılında, yabancı ziyaretçi başına ortalama harcama 160 dolar. Bazı önemli pazarların kişi başı harcaması ise aynı yıl şöyle gerçekleşiyor: Hollanda 203 , Belçika 196, İngiltere 191, İtalya 179, Fransa 178, Almanya 177 dolar.

Almanya Ziyaret Edilen Ülke Olarak da Birinci

Polonya Merkez İstatistik Bürosu'ndan alınan bilgiye göre Polonyalılar tarafından 6.3 milyon yurtdışı turistik seyahatin gerçekleştiği 2004 yılında en fazla ziyaret edilen ülke 2 milyon 300 bin turistik seyahat ile Almanya olmuş. Bu ülkeyi 550 bin kişi ile Slovakya ve Çek Cumhuriyeti izlerken, İtalya'ya ise 500 bin turistik seyahat gerçekleştirilmiş.

Oysa 9.6 milyon kişinin yurtdışına çıktığı 2000 yılında Almanya'ya 3.6 milyon, İtalya'ya ise 1 milyon turistik seyahat gerçekleştirilmiş. Günübirlik seyahatleri de içeren rakamlara bakıldığında, 2000 yılında 56.7 milyonu aşkın yurtdışı seyahat gerçekleşirken, 2005 yılında 40.8 milyona gerilemiş.

Yurtdışı seyahatlerin amacına gelince; % 38'lik payla tatil&dinlenme birinci sırada yer alırken, onu yüzde 33 ile iş seyahatleri izliyor, akraba ve yakınlarını ziyaret ise % 22'lik paya sahip.

Bununla birlikte, çıkış amaçları bölgelere göre değerlendirildiğinde Türkiye, İspanya Yunanistan, İtalya, Hırvatistan ve Tunus'u içine alan Güney Avrupa ve Akdeniz

bölgesine seyahatte tatil amaçlı seyahatlerin payı 2002 yılında yüzde 82 civarında. Gene aynı bölgeye yapılan seyahatlerde paket turların payı % 59. Bu bölgede gerçekleştirilen seyahatlerde ortalama kişi başı harcamanın tutarı ise 908 dolar.

Polonyalı turistlerin profili

- *En fazla 29-59 yaş grubu, orta-üst gelir grubu ve 20 bin üzeri kent nüfusu olan bölgelerde ikamet edenler seyahat ediyor*
- *Karar alma süreçlerinde son dakika fırsatları önemli*
- *En fazla kıyı turizmi tercih ediliyor, bununla birlikte, kış sporları da yaygın*
- *Komşu ya da yakın Avrupa ülkeleri tercih ediliyor*
- *En yoğun 3-4 yıldızlı otellere talep var,*
- *4-5 yıldızlı herşey dahil otellere eğilimde artış dikkati çekiyor*
- *Sıcak iklim, deniz, spor, kültür turları, alışveriş, gastronomi ve uygun fiyat destinasyon seçimlerinde rol oynuyor*
- *Polonyalı turistlerin yüzde 70'i yurtdışı seyahatlerine kendi araçlarıyla, yüzde 15'i de otobüsle çıkıyor.*
- *Organize seyahat oranı yüzde 22*
- *Yüzde 38'i üniversite mezunu, yüzde 55'i orta eğitim mezunu*
- *Yurtdışı seyahat başı harcama 340 dolar*

Varşova Kültür ve Tanıtma Müşavirliği'nden alınan bilgiye göre Polonya'nın AB'ye tam üye olmasının ardından, insanların birikimlerini ev, araba...vb yatırımlara ayırması yurtdışı seyahatlerde azalmaya neden oldu.

Ülkedeki Seyahat Örgütleri Ve Düzenleyici Organlar:

- Polonya'da Ekonomi ve Çalışma Bakanlığı bünyesinde, Bakan Yardımcısı düzeyinde Turizmden Sorumlu Devlet Sekreteri'ne bağlı faaliyet gösteren iki kuruluş var:
 1. Turizm Departmanı: Polonya turizmini gelişimi, yatırımlar, işletmeler faaliyetlerini yürütmekten sorumlu birim,
 2. POT-Polonya Turizm Organizasyonu: Yurtdışı tanıtma faaliyetlerinden sorumlu organizasyon,
- PIT- Polonya Turizm Odası (Acentalar Birliği)
- Valilikler bünyesinde Bölgesel Gelişme Birimleri, özellikle turizm faaliyetleri ve düzenlenen tur operasyonlarına ilişkin şikayet konularıyla ilgileniyor.

Orta Büyüklükte Bir Avrupa Ülkesi

Polonya 38.6 milyonluk nüfusu ve 489.3 milyar dolarlık GSYİH'sıyla orta büyüklükte bir Avrupa ülkesi. Mayıs 2004 yılında AB'ye tam üye olan Polonya'nın ekonomik büyümesi 2004 yılında yüzde 5.3'ü bulmuş. Ülkede kişi başı milli gelir ise 9 bin 500 dolar. 1989 yılına kadar merkezi planlamaya dayalı bir ekonomik politika izleyen Polonya, özelleştirme uygulamaları neticesinde 1996 yılından beri Merkezi ve Doğu Avrupa ülkeleri içerisinde en fazla doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına konu olan ülke durumunda.

DEİK'ten alınan bilgiye göre ekonomideki büyümenin göreceli yavaşlaması iç talepteki ve yatırım harcamalarındaki daralmadan kaynaklanıyor. İç talepteki artışı önleyen faktörler ise tüketici harcamalarını azaltan işsizlik ile yüksek reel faizleri. Ayrıca, Amerikan ve AB ekonomilerindeki yavaşlamanın da bu gerileme trendini kuvvetlendirdiği belirtiliyor.

Varşova Müşavirliği'nden verilen bilgiye göre, Türk firmaları Polonya'da 150 milyon dolardan fazla yatırım yaptı ve önümüzdeki dönemlerde de 50 milyon dolarlık yatırım yapılacak. >>